

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2025

1268/2025

Valtioneuvoston asetus maatalouden vesiensuojelun tuesta vuosina 2026–2036

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään peltojen fosforipitoisuuden alentamisen avustuksesta Saaristomeren valuma-alueella. Avustus myönnetään valtionavustuslain (688/2001) 5 §:n 3 momentin perusteella. Avustuksen tavoitteena on vähentää peltoviljelystä aiheutuvaa vesistöjen fosforikuormitusta.

Avustukseen sovelletaan lisäksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla annettua komission asetusta (EU) N:o 1408/2013, jäljempänä *maatalouden de minimis* -asetus.

2 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomaisena tämän asetuksen nojalla myönnettävässä avustuksessa toimii Lounais-Suomen elinvoimakeskus.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *pellolla* yksi- tai monivuotisten kasvien tuotantoa varten viljeltävää maata ja viljelyyn käytettävissä olevaa kesantomaata;
- 2) *peruslohkolla* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/1172 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua viitelohkoa;
- 3) *hankelohkolla* hakijan viljelemää yhtenäistä vähintään yhden hehtaarin kokoista viljelyaluetta;
- 4) *pellon pintakerroksella* pellon maaperän ylintä viiden senttimetrin syvyistä kerrosta;
- 5) *fosforipitoisuudella* viljavuusanalyysillä määritettyä helppoliukoisen fosforin pitoisuutta (fosforia mitattuna milligrammoina litrassa, mg P/l) pellon pintakerroksessa;
- 6) *avustuskaudella* myönteisen valtionavustuspäätöksen ja viimeisen maksatuspäätöksen välistä aikaa.

1268/2025

4 §

Avustus ja sen määrä

Valtionavustuslain 5 §:n 3 momentin mukaista erityisavustusta voidaan myöntää valtion talousarviossa osoitettujen määrärahojen puitteissa todennetun fosforipitoisuuden alenemisen johdosta pellon pintakerroksessa.

Avustuksen määrä on enintään 25 euroa hehtaarilta jokaista alentunutta fosforimilligrammaa litrassa kohti. Avustuksen määrä lasketaan hankelohkon maanäytteiden fosforilukujen keskiarvona. Lisäksi jokaiselle avustuksen saajalle myönnetään 1 000 euron kertaluonteinen avustus.

5 §

Hakija

Avustusta voi hakea maatalouden harjoittaja, joka omistaa tai maanvuokralain (258/1966) nojalla hallitsee kyseistä hankelohkoa.

6 §

Avustuksen hakeminen

Avustusta voi hakea fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (64/2023) liitteessä 2 tarkoitettujen viljavuusluokkien 6 ja 7 pelloille enintään 20 hehtaarille ennen toimen aloittamista.

Avustushakemuksen on sisällettävä:

- 1) hakijan nimi ja yhteystiedot sekä tilatunnus;
- 2) luettelo avustuksen kohteeksi haettavista hankelohkoista peruslohkotunnuksineen ja tiedot hankelohkojen ja peruslohkojen pinta-aloista;
- 3) voimassa olevat fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen mukaiset viljavuusanalyysit 2 kohdassa tarkoitetuilta peruslohkoilta;
- 4) hakemista edeltävän kolmen vuoden jakson aikana avustuksen hakijalle myönnettyjen maatalouden de minimis -asetuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetun komission asetuksen (EU) 2023/2831 mukaisten valtiontukien määrä;
- 5) tiedot pellon hallinnasta ja maanvuokrasopimuksen kestosta, jos kyseessä on vuokrapelto;
- 6) muut kuin 1–5 kohdassa tarkoitettut olennaiset hakemuksessa tarvittavat ja avustuksen myöntämiseen liittyvät seikat.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, avustushakemuksen on täytettävä maatalouden de minimis -asetuksessa säädetty sisältövaatimukset.

7 §

Avustuksen myöntämisen edellytykset ja avustuksen myöntämisen harkinta

Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) hankelohkoa käytetään yksi- tai monivuotisten kasvien viljelyyn;
- 2) hankelohko on avustuksen hakijan hallinnassa koko avustuskauden;
- 3) avustuksen saaja ei ole saanut muuta julkista tukea samaan toimeen samalle hankelohkolle;
- 4) avustuksen hakijalle myönnettyjen 6 §:n 2 momentin 4 kohdassa mainittujen asetusten mukaisten valtiontukien määrä ei ennakoon arvioiden ylitä näiden kummankaan mainitun asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa säädettyä määrää.

Lisäksi avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että avustuksen saaja sallii maanäytteiden oton hankelohkoilta siten, että fosforipitoisuus ja sen muutos sekä muut tarpeelliset analyysit voidaan todentaa. Maanäytteiden otosta säädetään 9 §:ssä.

Avustuksen myöntäminen perustuu kokonaisharkintaan sekä pellon fosforipitoisuuden, hankelohkon viljelyskäytön ja sijainnin arviointiin.

8 §

Avustuksen myöntämisen rajoitus ja tietojen ilmoitusvelvollisuus

Lounais-Suomen elinvoimakeskus ei saa myöntää avustusta eikä maksaa myönnettyä avustusta, jos avustuksen hakija ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäättöstä.

Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen on ilmoitettava maa- ja metsätalousministeriölle tiedot maatalouden de minimis -asetuksen nojalla myönnettyistä tuista kansallista ylärajaa koskevien vaatimusten seuraamiseksi.

9 §

Näytteenotto

Maanäytteet otetaan kaksi kertaa ja perustellusta syystä useamman kerran. Näytteenoton järjestää Lounais-Suomen elinvoimakeskus. Näytteenotto sovitaan avustuksen saajan kanssa ottaen huomioon hankelohkon olosuhteet. Fosforianalyysitietoja ei saa käyttää Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan mukaisten tukien maksatuksen perusteisiin.

10 §

Viljelytoimista ja toimenpiteistä sekä kustannuksista ilmoittaminen

Avustuksen saajan on ilmoitettava hankelohkolle tehdyt viljelytoimet samoin kuin fosforipitoisuuden alentamiseksi tehdyt toimet ja niiden arvoidut kustannukset avustuskauden aikana.

11 §

Avustuksen maksaminen

Valtionavustuspäätöksessä voidaan määrätä, että avustus maksetaan joko yhdessä tai useammassa erässä.

Valtionapuviranomainen maksaa valtionavustuksen tai sen viimeisen erän viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun sillä on hallussaan 10 §:ssä tarkoitetut tiedot ja viimeisen maanäytteen oton valmistuneet tulokset. Avustuksen viimeistä maksatuserää koskevassa päätöksessä vahvistetaan avustuksen lopullinen määrä.

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2036.

1268/2025

Helsingissä 18.12.2025

Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala

Lainsäädäntöneuvos Erja Werdi